

೧. ಶಿಶುಪ್ರಾಸಗಳು

ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶಿಶುಪ್ರಾಸ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಹಾಡುವ ಪ್ರಾಸಯುಕ್ತ ಪದಗಳೇ ಶಿಶುಪ್ರಾಸಗಳು. ಮಾನವನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶೈಶವ ಎಷ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದೋ ಶಿಶುಗೀತೆಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದವು. ಮಾತು ಕಲಿಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧತೆ ಕುತೂಹಲ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡವರು ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಸಗಳಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಓರಗೆಯವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಾಸಗಳೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಪ್ರಾಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಡಿಸದವುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಬಹುತೇಕ ಹಾಡುಗಳು ಆಟದ ಅಂಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಆಟದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗುಂಪು ಇರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಹಾಡಿದರೆ, ಉಳಿದವರು ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರಾಸಗಳಲ್ಲದೆ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಾಸಗಳು, ಸಂಖ್ಯಾಪ್ರಾಸಗಳು, ಒಗಟು ಪ್ರಾಸಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿಪ್ರಾಸಗಳು, ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಸಗಳು, ಕೊಂಡಿಪ್ರಾಸಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಗಮನಿಸಿ.

೧

ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚೆ
ಕಾಡೇಗೂಡೆ
ಉದ್ದಿನ ಮೂಟೆ
ಉರುಳೇ ಹೋಯ್ತು
ನಮ್ಮಯ ಹಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟೆ
ನಿಮ್ಮಯ ಹಕ್ಕಿ ಹಿಡ್ಕೊಳ್ಳಿ

೨

ಗಣೇಶ ಬಂದ
ಕಾಯಿಕಡಬು ತಿಂದ
ದೊಡ್ಡರೇಲಿ ಬಿದ್ದ
ಚಿಕ್ಕರೇಲಿ ಎದ್ದ

೨. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬಂಡಿ ಆಟದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ.

ಅಚ್ಚಚ್ಚು, ಬೆಲ್ಲದಚ್ಚು

ಅಲ್ಲಿನೋಡು, ಇಲ್ಲಿನೋಡು

ಸಂಪಂಗಿ ಮರದಲಿ ಗುಂಪುನೋಡು

ಯಾವ ಗುಂಪು? _____